

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ТЕАТРОЗНАВСТВА ТА АКТОРСЬКОЇ
МАЙСТЕРНОСТІ

Пояснювальна записка
до кваліфікаційної (магістерської) роботи
**«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ АКТОРСЬКОЇ
МАЙСТЕРНОСТІ**
**(РОБОТА НАД РОЛЮ ГЕКАБИ У ВИСТАВІ «ТРОЯНКИ» ЗА
ТРАГЕДИЮ ЄВРІПІДА, РЕЖИСЕР ЄВГЕН ХУДЗИК)»**

Виконала: студентка II курсу, групи
КМAM-21

Галузі знань Культура і мистецтво
Спеціальності 026 Сценічне мистецтво
Освітньої програми

Акторське мистецтво драматичного театру та кіно

Ступінь вищої освіти магістр

Притулка Тетяна Романівна

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук, доцент Циганик М. І.

Львів — 2025

Зміст

1. Вступ

2. Розділ 1. ЖИТТЯ, ТВОРЧИСТЬ ТА ДРАМАТУРГІЯ ЕВРІПІДА

3. 1.1. Життєвий шлях, творче становлення Евріпіда

4. 1.2. Особливості творчого доробку

5. 1.3. Основні теми трагедій Евріпіда

6. Розділ 2. СЦЕНІЧНЕ ВТІЛЕННЯ ТВОРІВ ЕВРІПІДА В УКРАЇНІ

7. 2.1. «Медея»

8. 2.2. «Іфігенія в Авліді»

9. 2.3. «Троянки» — режисерські інтерпретації

10. Розділ 3. РОБОТА НАД РОЛЛЮ ГЕКАБИ У ВИСТАВІ «ТРОЯНКИ»

11.3.1. «Застільний» період — початковий етап роботи.....

12.3.2. Робота з режисером.....

13.3.3. Робота з партнером.....

14.3.4. Робота над роллю.....

15.3.5. Вистава.....

16. Висновки

17. Список використаної літератури

ВСТУП

Актуальність теми дослідження.

Антична трагедія вже понад дві тисячі років залишається фундаментом світової драматургії, а постаті давньогрецьких трагедіографів становлять основу

театральної традиції. Попри час, тексти Евріпіда не втрачають своєї художньої та філософської цінності та актуальності, адже в них порушуються теми, що не старіють та продовжують звучати і сьогодні: природа влади, страждання невинних, переживання війни, сила материнства, гідність та людська стійкість. Особливо гостро і гучно ці питання звучать сьогодні, у часи повномасштабної війни, коли українське суспільство переживає схожі екзистенційні досвіди — втрати, руйнування, полон та боротьбу за свою ідентичність.

У цьому контексті сценічні інтерпретації античних трагедій набувають нового сенсу, дають можливість переосмислити людський біль та силу духу через мистецтво, та отримати певну рефлексію. Акторська майстерність як інструмент дослідження цих текстів дозволяє розкрити внутрішню енергію персонажів, зчитати складні підтексти і донести до глядача емоційну правду, закладену автором. Зокрема, «Троянки» Евріпіда — одна з найтрагічніших античних п'єс, у центрі якої постає образ Гекаби — жінки, що втратила все, але зберегла гідність та силу духу. Дивлячись на неї можна зчитати надію, що все ж є у її серці, це дає сили і певності, що можна знести будь-яке життєве горе та вийти переможцем.

Попри значну кількість досліджень, присвячених драматургії Евріпіда, античному театру та інтерпретації міфологічних сюжетів, питання сучасного акторського опрацювання ролей у таких трагедіях залишаються недостатньо висвітленими та проробленими. Особливо це стосується поєднання традиційних методів роботи з текстом із сучасними акторськими техніками, що дозволяють зробити персонажа психологічно глибоким та актуальним для сучасного глядача.

У цій кваліфікаційній роботі розглядається процес створення вистави «Троянки» за трагедією Евріпіда у режисурі Євгена Худзика, зосереджений на аналізі та практичному втіленні ролі Гекаби.

Об'єкт дослідження — трагедія Евріпіда «Троянки» та її сценічне втілення в українському театрі.

Предмет дослідження — творчий процес актора: розбір п'єси, створення ролі Гекаби та репетиційна робота у виставі «Троянки» (реж. Євген Худзик).

Мета кваліфікаційної роботи — дослідити теоретичні та практичні аспекти акторської майстерності у процесі створення образу Гекаби, проаналізувати методи роботи над роллю та їх вплив на сценічний результат.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання дослідження:

- дослідити життєвий шлях Евріпіда та особливості його творчого доробку;
- охарактеризувати теми та проблематику трагедій драматурга;
- проаналізувати сценічні втілення творів Евріпіда в Україні;
- зокрема, розглянути режисерські інтерпретації «Троянок»;

- описати специфіку роботи режисера Євгена Худзика над виставою;
- здійснити детальний аналіз репетиційного процесу;
- розкрити акторські методи роботи над роллю Гекаби: пластика, голос, сценічний стан, внутрішня дія;
- охарактеризувати персонажа, його мотивацію, біографію та логіку дій упродовж вистави.

Наукова новизна роботи полягає в комплексному аналізі практичного процесу створення ролі Гекаби у сучасній українській постановці, що поєднує класичний драматичний матеріал із сучасною акторською технікою. Робота висвітлює індивідуальний творчий досвід студента-актора в інтерпретації цього образу та репетиційному процесі під керівництвом Євгена Худзика.

Практичне значення полягає у можливості використання технік та методологій вивчених за роки навчання а також напрацьованих результатів як методичних рекомендацій для студентів театральних спеціальностей, які працюють над античними текстами та ролями високої трагедії. Дослідження висвітлює етапи роботи над роллю, аналіз персонажа, прийоми сценічної техніки та специфіку акторських задач у трагедії.

У роботі застосовано такі методи дослідження: спостереження, аналіз, порівняння теоретичних джерел і практичних результатів, опис, логічний та інтерпретаційний підхід із підтвердженням практикою репетиційного процесу.

Кваліфікаційна (магістерська) робота складається зі вступу, трьох розділів із підрозділами, висновків та списку використаної літератури. Загальний обсяг роботи — 42 сторінки.

Структура наукової роботи.

Перший розділ «ЖИТТЯ, ТВОРЧИСТЬ ТА ДРАМАТУРГІЯ ЄВРІПІДА» присвячений життєпису драматурга, аналізу його творчого становлення, особливостям драматургічної спадщини ключовим темам, що формують основу його трагедій.

Другий розділ «СЦЕНІЧНЕ ВТІЛЕННЯ ТВОРІВ ЄВРІПІДА В УКРАЇНІ» подає огляд постановок трагедій Евріпіда на українській сцені, включно з «Медесю», «Іфігенією в Авліді» та різними режисерськими інтерпретаціями «Троянок».

Третій розділ «РОБОТА НАД РОЛЛЮ ГЕКАБИ У ВИСТАВІ “ТРОЯНКИ”» є основою дослідження. У ньому розглядаються етапи репетиційного процесу, застільний період, робота над пластикою, голосом, сценічним станом, методи створення ролі, аналіз характеру Гекаби, її дії та внутрішня біографія.